

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 12. júna 2014*

„Colná únia a spoločný colný sadzobník — Odňatie tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, spod colného dohľadu — Vznik colného dlhu“

Vo veci C-75/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesfinanzhof (Nemecko) z 11. decembra 2012 a doručený Súdnemu dvoru, ktorý súvisí s konaním:

SEK Zollagentur GmbH

proti

Hauptzollamt Gießen,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory A. Borg Barthet (spravodajca), sudcovia S. Rodin a F. Biltgen,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— SEK Zollagentur GmbH, v zastúpení: T. Ulbrich, Rechtsanwalt,

— Európska komisia, v zastúpení: B.-R. Killmann a L. Keppenne, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 50 a 203 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307), zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 648/2005 z 13. apríla 2005 (Ú. v. ES L 117, s. 13; Mim. vyd. 02/010, s. 239, ďalej len „colný kódex“).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi spoločnosťou SEK Zollagentur GmbH (ďalej len „SEK Zollagentur“) a Hauptzollamt Gießen (hlavný colný úrad Gießen) vo veci žiadosti tejto spoločnosti o vrátenie cla, ktoré je dlžné z dôvodu, že odňala dotknutý tovar spod colného dohľadu počas tranzitného konania.

Právny rámec

- 3 Článok 4 colného kódexu stanovuje:

„Na účely tohto kódexu sa rozumie:

...

13. ‚colným dohľadom‘ všeobecná činnosť colných orgánov, ktorou sa zabezpečuje dodržiavanie colných predpisov a prípadne aj ďalších právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na tovar podliehajúci colnému dohľadu.
14. ‚colnými kontrolami‘ vykonávanie špecifických úkonov colnými orgánmi s cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie colných predpisov a iných právnych predpisov, ktorými sa spravuje vstup, výstup, tranzit, preprava a konečné použitie tovaru prepravovaného medzi colným územím spoločenstva a tretími krajinami, a predloženie tovaru, ktorý nemá štatút spoločenstva; takéto úkony môžu pozostávať z prehliadky tovaru, preverovania údajov v colnom vyhlásení a existencie a pravosti elektronických alebo písomných dokladov, kontroly účtovných dokladov podniku a iných záznamov, kontroly dopravných prostriedkov, kontroly batožiny a iného tovaru prepravovaného osobami alebo na osobách a vykonávanie úradných prešetrovaní a iných podobných úkonov.
15. ‚colným schváleným určením alebo použitím‘:
 - a) prepustenie tovaru do colného režimu;
 - b) umiestnenie tovaru do slobodného pásma alebo slobodného skladu;
 - c) spätný vývoz tovaru z colného územia spoločenstva;
 - d) zničenie tovaru;
 - e) prenechanie tovaru v prospech štátu.

...

20. ‚prepustením tovaru‘ úkon, ktorým colné orgány umožňujú nakladať s tovarom za podmienok stanovených pre colný režim, do ktorého bol tovar prepustený.

...“

4 Článok 37 ods. 1 uvedeného kódexu uvádza:

„Tovar prepravený na colné územie spoločenstva podlieha colnému dohľadu od jeho vstupu na colné územia spoločenstva. Môže byť podrobený colným kontrolám v súlade s platnými predpismi.“

5 Podľa článku 50 colného kódexu:

„Od predloženia tovaru colným orgánom až do okamihu pridelenia colne schváleného určenia alebo použitia, má tento tovar postavenie dočasne uskladneného tovaru. Takýto tovar sa ďalej označuje ako ‚dočasne uskladnený tovar‘.“

6 Článok 91 colného kódexu stanovuje:

„1. Colný režim vonkajší tranzit umožňuje prepravu medzi dvoma miestami v rámci colného územia spoločenstva:

a) tovaru, ktorý nie je tovarom spoločenstva bez toho, aby tovar podliehal dovoznému clu alebo iným platbám alebo obchodno-politickým opatreniam;

...

2. Preprava podľa odseku 1 sa môže uskutočniť:

a) v colnom režime vonkajší tranzit Spoločenstva;

...“

7 Článok 92 colného kódexu stanovuje:

„1. Colný režim vonkajšieho tranzitu končí a povinnosti držiteľa sú splnené, ak je tovar prepustený do určitého colného režimu a požadované dokumenty sú predložené colnému úradu určenia v súlade s ustanoveniami príslušného colného režimu.

2. Colné úrady ukončia colný režim, ak majú možnosť sa presvedčiť na základe porovnania údajov, ktoré má k dispozícii úrad odoslania a tie, ktoré má k dispozícii colný úrad určenia, že sa colný režim skončil správne.“

8 Článok 96 ods. 1 tohto kódexu stanovuje:

„Hlavný zodpovedný je držiteľom vonkajšieho tranzitného colného režimu spoločenstva. Je zodpovedný za:

a) predloženie tovaru v stanovenej lehote colnému úradu určenia v nezmenenom stave a zároveň za dodržanie opatrení prijatých colnými orgánmi k identifikácii tovaru;

b) dodržiavanie predpisov vzťahujúcich sa na tranzitný colný režim spoločenstva.“

9 V článku 201 ods. 1 uvedeného kódexu sa stanovuje:

„Colný dlh pri dovoze vzniká:

a) prepustením tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu do voľného obehu,

...“

10 V článku 203 colného kódexu sa uvádza:

„1. Colný dlh pri dovoze vzniká:

— nezákonným odňatím tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, spod colného dohľadu.

2. Colný dlh vzniká v okamihu, keď je tovar odňatý spod colného dohľadu.

3. Dlžníkmi sú:

— osoba, ktorá odňala tovar spod colného dohľadu,

...

— prípadne taktiež osoba, ktorá má plniť povinnosti vyplývajúce z dočasného uskladnenia tovaru alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tovar prepustený.“

11 Článok 236 ods. 1 uvedeného kódexu stanovuje:

„Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov, alebo že bola zapísaná do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

...“

12 Podľa článku 398 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 2913/92 (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 1192/2008 Komisie zo 17. novembra 2008 (Ú. v. EÚ L 329, s. 1):

„Osobám, ktoré majú v úmysle vykonávať operácie v tranzitnom režime Spoločenstva bez toho, aby tovar a príslušné tranzitné vyhlásenie predložili na colnom úrade odoslania alebo na inom určenom mieste, môže byť priznaný štatút schváleného odosielateľa.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

13 Dňa 15. januára 2010 vstúpila na územie Únie zásielka pozostávajúca z dvanástich nosičov bicyklov. Zásielka bola uskladnená do dočasného skladu a vlastník tohto skladu predložil tovar colnému úradu a podal v súvislosti s týmto tovarom predbežné colné vyhlásenie.

14 SEK Zollagentur 17. januára 2010 podala colné vyhlásenie, v ktorom navrhla prepustiť nosiče bicyklov do colného režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva. Prepustenie nosičov bicyklov do deklarovaného colného režimu sa uskutočnilo v ten istý deň.

15 Nasledujúci deň prepravca poverený spoločnosťou SEK Zollagentur ako schváleným odosielateľom mal prevziať na prepravu viacero zásielok vrátane uvedeného dočasne uskladneného tovaru a dopraviť ich príjemcovi v Grevene (Nemecko).

16 Po príchode zásielok tovaru príjemca zistil, že nosiče bicyklov nie sú súčasťou týchto zásielok, o čom upovedomil colný úrad určenia.

- 17 Hauptzollamt Gießen teda písomne požiadal SEK Zollagentur o informácie týkajúce sa miesta, kde sa nachádzajú nosiče bicyklov. Táto spoločnosť odpovedala, že nosiče bicyklov nemohli byť 17. januára 2010 naložené. Informovala, že vlastník colného skladu dočasného uskladnenia nebol schopný vo svojom sklade uložiť uskladnené zásielky takým spôsobom, aby ich mohol všetky nájsť a odovzdať prepravcovi. Z tohto dôvodu neboli nosiče bicyklov odovzdané prepravcovi, tak ako bolo naplánované, a v sklade zostali dočasne uskladnené.
- 18 Dňa 1. februára 2010 nosiče bicyklov boli opätovne zaslané po začatí nového tranzitného konania. Prijemca teda uvedený tovar na colnom úrade určenia prepustil do voľného obehu a zaplatil 2 000 eur z titulu dovozného cla.
- 19 Hauptzollamt Gießen tú istú sumu požadoval aj od spoločnosti SEK Zollagentur z dôvodu, že odňala tovar spod colného dohľadu tým, že ho počas prvého tranzitného konania nepredložila colnému úradu určenia.
- 20 SEK Zollagentur sa domnievala, že požadované dovozné clo nebolo dlžné na základe právnych predpisov a požiadala o jeho vrátenie podľa článku 236 colného kódexu. Tvrdila totiž, že bez ohľadu na vyhlásenie, ktoré urobila, tranzitné konanie začalo až v okamihu skutočného prevzatia tovaru od skladovateľa. Takisto colný režim vonkajšieho tranzitu Spoločenstva nezačal pred zahájením prepravy, takže jedinou osobou zodpovednou za uvedené odňatie spod colného dohľadu je vlastník colného skladu slúžiaceho na dočasné uskladnenie.
- 21 Po zamietnutí jej námietky podanej proti rozhodnutiu, ktorým sa zamietla jej žiadosť o vrátenie cla, SEK Zollagentur podala žalobu na Finanzgericht Hessen (finančný súd v Hesensku), ktorý potvrdil zamietnutie vrátenia z dôvodu, že clo nemožno vrátiť, lebo je dlžné na základe právnych predpisov. SEK Zollagentur teda podala opravný prostriedok „Revision“ na Bundesfinanzhof.
- 22 Za týchto podmienok Bundesfinanzhof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Majú sa relevantné ustanovenia colného kódexu, najmä jeho článok 50, vykladať v tom zmysle, že tovar, ktorý colný orgán prenechal určitej osobe na dočasné uskladnenie na mieste schválenom týmto orgánom, bol odňatý spod colného dohľadu, ak tovar síce bol prihlásený do colného režimu vonkajšieho tranzitu, avšak v skutočnosti jeho plánovanú prepravu nesprevádzajú vystavené tranzitné dokumenty a tovar nie je predložený colnému úradu určenia?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:
- Je v takom prípade osoba, ktorá ako schválený odosielateľ prepustila tovar do colného režimu tranzitu, dlžníkom cla podľa článku 203 ods. 3 prvej zarážky colného kódexu alebo podľa článku 203 ods. 3 štvrtej zarážky uvedeného kódexu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 23 Prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú články 50 a 203 colného kódexu vykladať v tom zmysle, že dočasne uskladnený tovar sa má považovať za odňatý spod colného dohľadu, ak je deklarovaný v colnom režime vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, ale neopustí sklad a nie je predložený colnému úradu určenia, hoci tomuto úradu boli predložené tranzitné dokumenty.

- 24 Na úvod treba určiť okamih, keď sa podľa colného kódexu končí dočasné uskladnenie tovaru a začína sa jeho prepustenie do colného režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva.
- 25 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 50 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva, ktorý bol predmetom colného vyhlásenia prijatého colnými orgánmi s cieľom jeho prepustenia do colného režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva a má štatút dočasne uskladneného tovaru, je prepustený do tohto colného režimu, a teda získava colne schválené určenie v okamihu, keď sa rozhodne o prepustení tohto tovaru (rozsudok Codirex Expeditie, C-542/11, EU:C:2013:429, bod 55).
- 26 Takisto na tovar dotknutý vo veci samej sa môže vzťahovať colný režim vonkajšieho tranzitu Spoločenstva až od okamihu, keď je do neho prepustený. Podľa informácií oznámených vnútroštátnym súdom sa teda prepustenie tovaru dotknutého vo veci samej uskutočnilo 17. januára 2010 a z tohto dôvodu bol tovar prepustený do colného režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva od tohto dňa.
- 27 Na účely odpovede na preformulovanú prvú otázku treba preskúmať, či tovar, ktorý neopustil skladovacie priestory, môže byť skutočne odňatý spod colného dohľadu, hoci tranzitné dokumenty boli predložené colnému úradu určenia.
- 28 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora pojem odňatie spod colného dohľadu obsiahnutý v článku 203 ods. 1 colného kódexu treba chápať tak, že zahŕňa akékoľvek konanie alebo opomenutie konať s cieľom zabrániť príslušnému colnému orgánu, aj keď len krátkodobo, v prístupe k tovaru, ktorý podlieha colnému dohľadu, a zabrániť mu vo vykonaní kontrol upravených v článku 37 ods. 1 colného kódexu (rozsudky D. Wandel, C-66/99, EU:C:2001:69, bod 47; Liberexim, C-371/99, EU:C:2002:433, bod 55, a Hamann International, C-337/01, EU:C:2004:90, bod 31).
- 29 Podľa článku 96 colného kódexu hlavný zodpovedný je predovšetkým povinný predložiť tovar v nezmenenom stave colnému úradu určenia, pričom tranzitný dokument, na základe ktorého sa uskutočňuje preprava tovaru prepusteného do colného režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva nepochybne zohráva dôležitú úlohu pri riadnom fungovaní tohto režimu. Zároveň oddelenie tohto tovaru od dokumentu, hoc iba dočasné, môže brániť dosiahnutiu cieľov sledovaných uvedeným colným režimom, pokiaľ v rozpore s ustanoveniami článku 37 colného kódexu bráni akémukoľvek prípadnému vyžiadaniu uvedeného tovaru zo strany colných orgánov. Takéto dočasné oddelenie tovaru od dokumentu navyše sťažuje aj identifikáciu tovaru, ktorý je predmetom tranzitu, ako aj colného režimu, ktorý sa na neho uplatňuje (pozri analogicky rozsudok British American Tobacco, C-222/01, EU:C:2004:250, bod 52).
- 30 Za rovnakých podmienok situáciu, keď tranzitný dokument prechodne nesprevádza tovar uvedený v tomto dokumente, treba považovať za odňatie uvedeného tovaru spod colného dohľadu. Podľa výkladu sformulovaného Súdny dvorom v rozsudkoch D. Wandel (EU:C:2001:69), Liberexim (EU:C:2002:433) a Hamann International (EU:C:2004:90) takéto oddelenie tovaru od tranzitného dokumentu totiž predstavuje úkon, ktorý by mohol zabrániť – aj keď len prechodne – tomu, aby príslušný colný orgán mal prístup k tovaru podliehajúcemu colnému dohľadu a mohol vykonať kontroly stanovené v colných predpisoch Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok British American Tobacco, EU:C:2004:250, bod 53).
- 31 Rovnako treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry odňatie tovaru spod colného dohľadu predpokladá len splnenie objektívnych podmienok, akými sú napríklad fyzická neprítomnosť tovaru v mieste schváleného uskladnenia v čase, keď colný orgán mieni vykonať kontrolu uvedeného tovaru (pozri rozsudky D. Wandel, EU:C:2001:69, bod 48, a Liberexim, EU:C:2002:433, bod 60).

- 32 Na to, aby došlo k odňatiu spod colného dohľadu, teda postačuje, že tovar bol objektívne odňatý spod prípadných kontrol bez ohľadu na skutočnosť, či tieto kontroly príslušný orgán skutočne vykonal (rozsudok *British American Tobacco*, EU:C:2004:250, bod 55).
- 33 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že články 50 a 203 colného kódexu sa majú vykladať v tom zmysle, že dočasne uskladnený tovar sa má považovať za odňatý spod colného dohľadu, ak je deklarovaný v colnom režime vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, ale neopustí sklad a nie je predložený colnému úradu určenia, hoci tomuto úradu boli predložené tranzitné dokumenty.

O druhej otázke

- 34 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 203 ods. 3 colného kódexu vykladať v tom zmysle, že za okolností, o aké ide vo veci samej, je v prípade odňatia tovaru spod colného dohľadu dlžníkom podľa tohto ustanovenia osoba, ktorá ako schválený odosielateľ prepustila tovar do colného režimu tranzitu.
- 35 Treba pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora ak v okamihu odňatia predmetného tovaru spod colného dohľadu už tento tovar bol prepustený do colného režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, držiteľ tohto colného režimu ako hlavný zodpovedný v zmysle článku 96 ods. 1 colného kódexu musí plniť povinnosti vyplývajúce z použitia uvedeného colného režimu a je zodpovedný za colný dlh v zmysle článku 203 ods. 3 štvrtej zarážky tohto kódexu, pokiaľ sa neuplatnia ustanovenia prvých troch zarážok tohto odseku 3 (rozsudok *Codirex Expeditie*, EU:C:2013:429, bod 33).
- 36 Naopak, ak v čase uvedeného odňatia tovar ešte nebol prepustený do režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, ale bol stále dočasne uskladnený, osobou zodpovednou za zaplatenie colného dlhu, pokiaľ sa neuplatnia ustanovenia uvedené v prvých troch zarážkach článku 203 ods. 3 colného kódexu, je osoba, ktorá si má plniť povinnosti vyplývajúce z dočasného uskladnenia tovaru a ktorá má tento tovar po jeho vyložení v držbe na účel zabezpečenia jeho premiestnenia alebo skladovania (pozri v tomto zmysle rozsudky *United Antwerp Maritime Agencies a Seaport Terminals*, C-140/04, EU:C:2005:556, bod 39, ako aj *Codirex Expeditie*, EU:C:2013:429, bod 34).
- 37 Ako bolo uvedené v bode 26 tohto rozsudku, na dotknutý tovar sa začal uplatňovať colný režim vonkajšieho tranzitu Spoločenstva. Držiteľ tohto colného režimu, t. j. SEK Zollagentur, ktorá je ako schválený odosielateľ hlavným zodpovedným v zmysle článku 96 colného kódexu, je zodpovedný za zaplatenie colného dlhu v zmysle článku 203 ods. 3 štvrtej zarážky tohto kódexu, pokiaľ sa neuplatnia ustanovenia prvých troch zarážok tohto odseku 3, čo musí určiť vnútroštátny súd.
- 38 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 203 ods. 3 štvrtá zarážka colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, o aké ide vo veci samej, je v prípade odňatia tovaru spod colného dohľadu dlžníkom podľa tohto ustanovenia osoba, ktorá ako schválený odosielateľ prepustila tento tovar do colného režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva.

O trovách

- 39 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

1. **Články 50 a 203 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva, zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 648/2005 z 13. apríla 2005, sa majú vykladať v tom zmysle, že dočasne uskladnený tovar sa má považovať za odňatý spod colného dohľadu, ak je deklarovaný v colnom režime vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, ale neopustí sklad a nie je predložený colnému úradu určenia, hoci tomuto úradu boli predložené tranzitné dokumenty.**
2. **Článok 203 ods. 3 štvrtá zarážka nariadenia č. 2913/92, zmeneného a doplneného nariadením č. 648/2005, sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, o aké ide vo veci samej, je v prípade odňatia tovaru spod colného dohľadu dlžníkom podľa tohto ustanovenia osoba, ktorá ako schválený odosielateľ prepustila tento tovar do colného režimu vonkajšieho tranzitu Spoločenstva.**

Podpisy